

Εντείνεται η απειλή

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο Φώτης Μάρνης, καθηγητής Διευθύνσεως Ορεινών Υδάτων και πρύτανης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Η Ελίσσabet Φελώνη, υδρολόγος, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

στα υπόγεια αποθέματα λόγω περιορισμένων βροχοπτώσεων και χιονοπτώσεων.

«Αντιμετωπίζουμε ένα διπλό πρόβλημα: αύξηση της ζήτησης (τουρισμός, αγροτική παραγωγή) και συρρίκνωση της φυσικής ανανέωσης. Οι εκτιμήσεις για +20% αύξηση στον τουρισμό έως το 2030, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη έξαρση ξηρασιών (εκτιμήσεις κάνουν λόγο για αύξηση στη συχνότητα και στη δριμύτητα τέτοιων φαινομένων), επιβεβαιώνει ότι το νερό δεν μπορεί πια να θεωρείται δεδομένο», λέει η Ελ. Φελώνη.

Η καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής χαρακτηρίζει σωστές τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες της χώρας μας για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ωστόσο κάνει λόγο για σημαντικές καθυστερήσεις. «Ξεκινώντας από την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για την προστασία και τη διαχείριση των υδατικών πόρων -το πιο βασικό θεσμικό εργαλείο στον τομέα των υδάτων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης- υπήρξε σημαντική καθυστέρηση και ποιοτική υστέρηση προς την εφαρμογή της Οδηγίας με βάση το χρονοδιάγραμμα της Ε.Ε. Παράλληλα, η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών προχωρά με αργούς ρυθμούς σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η αναβάθμιση των σχετικών υποδομών δεν αποτέλεσε προτεραιότητα τα προηγούμενα χρόνια και αυτό σήμερα αποτυπώνεται στις πιέσεις που αντιμετωπίζουμε», καταλήγει.

Αποθέματα νερού

Δυσκοιότητες είναι και οι προβλέψεις για τα αποθέματα νερού στην Αττική. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσιοποιεί η ΕΥΔΑΠ, από τον Μάιο του 2024 μέχρι τον Μάιο του 2025 έχουν «χαθεί» 254 εκατομμύρια κυβικά νερού. Πέρυσι τον Μάιο υπήρχαν 881 εκα-

τομμύρια κυβικά στους ταμιευτήρες της Αττικής, ενώ ο αντίστοιχος αριθμός το 2025 δεν ξεπερνά τα 627 εκατομμύρια κυβικά, καταγράφοντας μείωση σχεδόν κατά 29% μέσα σε έναν χρόνο. Αναφερόμενη στην πρωτοβουλία ενίσχυσης του ταμιευτήρα Ευήνου, που υδροδοτεί την Αττική από τη λίμνη Κρεμαστών, η καθηγήτρια Ελ. Φελώνη τονίζει ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, υπό την προϋπόθεση ότι θα αξιολογηθούν ολιστικά οι επιπτώσεις και τα οφέλη. «Η μεταφορά νερού από περιοχές με πλεονασματικό ισοζύγιο σε περιοχές με ελλειμματικό ισοζύγιο και έντονη ζήτηση, όταν γίνεται στοχευμένα και με σεβασμό στις οικολογικές ισορροπίες, είναι λύση με προοπτική. Ωστόσο, πρόκειται για έργο που απαιτεί χρόνο, διαβούλευση και επαρκή τεκμηρίωση. Δεν μπορούμε να βασιστούμε σε αυτό ως άμεση λύση, ειδικά όταν η πίεση στο υπάρχον σύστημα είναι ήδη υψηλή και τα διαθέσιμα αποθέματα μειώνονται», αναφέρει η υδρολόγος.

Ωστόσο, η Αττική δεν είναι η μόνη περιοχή που αντιμετωπίζει πρόβλημα λειψυδρίας. Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης βρίσκεται στην κορυφή των περιοχών με υψηλή ξηρασία.

«Χειρότερα από πέρυσι»

«Τα δεδομένα που έχουμε για φέτος είναι πολύ χειρότερα από πέρυσι, αλλά και από τα προηγούμενα χρόνια. Στεγνώνουν από νερό τα φράγματα στην Ανατολική Μακεδονία και στη Θράκη. Δυστυχώς, κάθε χρόνο αποδεσμεύεται όλο και λιγότερο νερό. Για παράδειγμα, πέρυσι η ΔΕΗ αποδέσμευσε 75 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού, ενώ φέτος μόλις 40 εκατομμύρια κ.μ. Από αυτό και μόνο φαίνεται το μέγεθος του προβλήματος», δηλώνει στην «Ρ» ο περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Χριστόδουλος Τοψίδης.

«Επιβάλλεται πολύ σωστή διαχείριση του νερού από όλους και να μη χαράμιζουμε σταγόνες... Όλα τα έργα κατακράτησης νερού, που έχουμε ζητήσει να γίνουν, απαιτούν σωστό προγραμματισμό, σχεδιασμό και δυστυχώς πολύ χρόνο», σημειώνει.

Για ένα διαχρονικό πρόβλημα κάνει λόγο ο δήμαρχος Σερίφου, Κώστας Ρεβίνθης, αναφέροντας ότι τα τελευταία πέντε χρόνια -και κυρίως πέρυσι- η κατάσταση στο νησί είναι πολύ χειρότερη, καθώς δεν σημειώθηκαν καθόλου βροχοπτώσεις. «Ενδεικτικό είναι ότι πέρυσι το σύστημα υδροδότησης ήταν άδαιο. Είχαν απομείνει 10.000 κυβικά μέτρα νερό, όταν η μέγιστη χωρητικότητά του αγγίζει τα 720.000 κ.μ. Θα πρέπει να λειτουργούμε όλοι με σύνεση γιατί το επόμενο διάστημα -και κυρίως τον χειμώνα- μπορεί να μη βρέξει και να μπούμε πάλι σε περιπέτειες. Γι' αυτόν τον λόγο πραγματοποιούμε την απαραίτητη συντήρηση στη μονάδα αφαλάτωσης που φτιάξαμε πέρυσι και προχωράμε στην αποκατάσταση ζημιών που σημειώθηκαν πέρυσι στο οδικό δίκτυο του νησιού εξαιτίας της καταστροφικής πυρκαγιάς το καλοκαίρι του 2024», λέει ο δήμαρχος Σερίφου.

«Αλόγιστη χρήση»

Αίσθηση προκάλεσαν μέσα στην εβδομάδα τα προβλήματα υδροδότησης που παρουσιάστηκαν για σχεδόν τρεις ημέρες στο νησί της Σαντορίνης, εξαιτίας της αλόγιστης χρήσης νερού.

«Πρέπει να ξεκαθαρίσω ότι υπάρχει μεγάλη επάρκεια στο νερό και δεν υπάρχει κίνδυνος για τις τουριστικές περιοχές να ξεμείνουν. Εξάλλου, μην ξεχνάμε ότι η Σαντορίνη έχει τη μεγαλύτερη αφαλάτωση των Βαλκανίων. Τις τελευταίες ημέρες παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση στην κατανάλωση νερού, η οποία οφείλεται στην προσπάθεια των κατοίκων και των επιχειρηματιών να απομακρύνουν από τις ιδιοκτησίες και τα οχήματά τους την αφρικανική σκόνη που είχε καλύψει μεγάλο μέρος της χώρας το προηγούμενο διάστημα. Καθάρizan αυλές, άδειασαν τις πισίνες και οι δρόμοι όλοι έτρεχαν νερά. Εξαιτίας αυτής της αλόγιστης χρήσης, άδειασαν οι δεξαμενές», δηλώνει στην «Ρ» ο δήμαρχος Σαντορίνης, Νικόλαος Ζώρζος.

Την εκτίμηση ότι η λειψυδρία είναι ένα πρόβλημα που εξελίσσεται ημέρα με την ημέρα εκφράζει στην «Ρ» ο δήμαρχος Επιδαύρου, Τάσος Χρόνης. «Δυστυχώς, κάθε πέρυσι και καλύτερα. Με αυτή τη φράση μπορούμε να περιγράψουμε την κατάσταση σε ό,τι αφορά τα αποθέματα νερού και την ξηρασία. Τα δεδομένα που έχουμε στη διάθεσή μας είναι χειρότερα από πέρυσι και αυτό διότι έχει μειωθεί αισθητά η ποσότητα του νερού. Μπορεί μέσα στην τελευταία πενταετία τα αποθέματα νερού να έχουν μειωθεί ακόμα και 40% με 50%. Η λειψυδρία είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα που απαιτεί δράσεις και συνεργασίες», λέει ο δήμαρχος Επιδαύρου.

2036

Σύμφωνα με τα σενάρια, η κλιματική αλλαγή θα οδηγήσει στη μείωση της απορροής των νερών της βροχής κατά 30% στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2020-2036

πολιτικές

Οι διαχρονικές αναποτελεσματικές πολιτικές για την αντιμετώπιση του φαινομένου και η έλλειψη υδατικής παιδείας επιβεβαιώνουν με τον χειρότερο τρόπο ότι το νερό δεν μπορεί πλέον να θεωρείται δεδομένο

